

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گیلان
مرکز آموزشی، درمانی و پژوهشی
۱۷ شهریور رشت

آنچه در مورد "نوزاد نارس" باید بدانید؟

تهیه و تنظیم: کارگروه آموزش سلامت بخش نوزادان

تحت نظارت: سوپروایزر آموزش سلامت

تیر ۱۴۰۳

ویزیت چشم پزشکی طبق زمان تعیین شده توسط پزشک
معالج حتما باید انجام شود.

توصیه های خود مراقبتی:

شماره تماس بیمارستان (NICU):

۰۱۳-۳۳۳۶۹۳۹۱-۳۳۳۶۹۰۴۴-(۲۷۰)

شماره تماس جهت پاسخ به سوالات درباره شیر مادر:

۰۹۰۵۵۹۸۲۱۱۷

آدرس صفحه "آموزش به بیمار" بیمارستان:

<https://17shahrivar.gums.ac.ir>

منبع:

هاکنبری مرلین، ویلسون دیوید، راجرز شریل. ۲۰۱۹. پرستاری
کودکان و نوزادان بیمار. ترجمه سونیا آرزومانیاس، مهناز
شوقی، مهناز سنجری. تهران: جامعه نگر. ۳۸۹-۳۵۷.

آیا مراقبت های بعد از ترخیص را می دانید؟

- درجه حرارت نوزاد را کنترل نمایید. (درجه حرارت مناسب بدن نوزاد با دماسنج زیربغل ۳۶ تا ۳۶٫۵ درجه سانتیگراد)
- درجه حرارت مناسب اتاق برای نوزاد نارس ۲۵ تا ۲۶ درجه سانتی گراد می باشد.
- در روزها و حتی هفته اول بعد از ترخیص به خصوص در فصول سرد سال به نوزاد کلاه بپوشانید.
- تداوم تغذیه با شیرمادر بنا به تقاضای نوزاد و یا هر ۲-۳ ساعت. (فاصله بین دو بار تغذیه نوزاد نارس بیش از سه ساعت نباشد)
- با هر نوبت زیر سینه گذاشتن نوزاد حداقل شیردهی را به مدت ۱۵ تا ۲۰ دقیقه انجام دهید.
- اولین معاینه نوزاد بایستی ۲۴ تا ۴۸ ساعت بعد از ترخیص صورت گیرد. مراجعات بعدی هر هفته یکبار است تا زمانی که وزن نوزاد به ۲۰۰۰ تا ۲۵۰۰ گرم افزایش یابد. بعد از آن مراجعات را دو هفته یکبار و سپس ماهیانه ادامه دهید.

در صورت بروز علائم زیر به مرکز درمانی مراجعه

کنید:

- افت هوشیاری و بی حالی
- تند نفس کشیدن، کیبود شدن صورت، لب ها و اندام تحتانی مانند پا
- برجسته شدن شکم و عدم اجابت مزاج
- شیر نخوردن و مکیدن ضعیف
- استفراغ های مکرر
- هر علامتی از تغییر وضعیت قبلی نوزاد که بنظر مراقب یا والدین نوزاد مشکوک است.

والدین گرامی، مطالب زیر جهت افزایش آگاهی شما در مورد بیماری فرزندان می باشد لطفاً به نکات زیر توجه فرمایید:

آیا میدانید به چه نوزادانی "نارس" گفته میشود؟

نوزاد نارس به نوزادی گفته میشود که قبل از پایان هفته ۳۷ بارداری متولد شده باشد.

شایع ترین علائم "نوزادان نارس" را میشناسید؟

۱. دور سر کمتر از ۳۲ سانتی متر. وزن کمتر از ۲۵۰۰ گرم. قد کمتر از ۴۸ سانتی متر
۲. شفاف، قرمز و شکننده بودن پوست. چربی زیر پوستی کم
۳. کوچک بودن پستان
۴. کوتاه و باریک بودن دست و پا و بدن نحیف و ناخن ظریف
۵. نرم و انعطاف پذیر بودن غضروف گوش خارجی

آیا از روش های تشخیص "نوزاد نارس" اطلاع دارید؟

- مشاهده علام بالینی (علائم ذکر شده در بالا)
- وزن هنگام تولد
- سن جنینی

آیا از روش های درمانی بیماری "نوزادان نارس" اطلاع

دارید؟

- قبل از تولد: کورتیکواستروئید درمانی حداقل ۴۸ ساعت پیش از تولد که منجر به کاهش شیوع خونریزی داخل حفره های قلب و سوراخ بین بطنی تجویز میشود.

بعد از تولد: از نوزاد در بخش مراقبت های ویژه نوزادان مراقبت خواهد شد. (مانند اکسیژن درمانی، دارو درمانی، معاینه چشم پزشکی، تغذیه شیر با لوله کمکی (دهانی-معده ای) و .....

آیا از تغذیه مناسب برای "نوزادان نارس" اطلاع دارید؟

در ابتدا شیر (مادر یا کمکی) در حجم کم با کمک لوله دهانی معده ای برای نوزاد شروع میشود و به تدریج حجم شیر افزایش می یابد. تمرین مکیدن با انگشت شست مادر یا سینه خالی انجام میشود و سپس با صلاح دید پزشک معالج تغذیه دهانی (وجود آمادگی مانند وجود صداهای روده) با کمک فنجان یا سرنگ انجام میشود و در نهایت تغذیه زیر سینه مادر انجام می شود.

مهم ترین نکته در تغذیه نوزاد نارس:

شروع تدریجی و محتاطانه شیر است

می دانید چه داروهایی برای "نوزاد نارس" تجویز می

شود؟

در بیمارستان سرم و داروهای آنتی بیوتیک با هدف جلوگیری از عفونت تجویز میشود و در صورت نیاز تغذیه وریدی، داروی تکمیل کننده رشد ریه و ویتامین و.. طبق دستور پزشک استفاده می گردد.

وضعیت صحیح قرار گیری نوزاد چگونه است؟

هدف آن است نوزاد بتواند در موقعیت راحت به صورت وضعیت جمع با قرار گیری اندام ها در خط وسط قرار گیرد تا تنفس او بهبود یابد. میتوانید از آشیانه، ملافه های نرم لوله شده استفاده کنید.

مراقبت آغوشی

می دانید چگونه بیقراری را در نوزاد مدیریت کنید؟

- ایجاد یک محیط آرام و ساکت
- کاهش نور و روشنایی محیط
- کاهش تحریکات بویایی
- نوازش نوزاد و مراقبت آغوشی

